

Mateřská škola, Liberec, Matoušova 468/12, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Název: „Matouš a Matylida objevují svět.“

Mateřská škola, Liberec, Matoušova 468/12, 460 01, Liberec 1
příspěvková organizace

IČ: 72742895
č.j. 6/18

Identifikační údaje o škole

Název školy: Mateřská škola, Liberec, Matoušova 468/12,
příspěvková organizace

Sídlo: Matoušova 468/12, 460 01, Liberec 1

Ředitelka školy: Mgr. Janků Michaela

IČO: 72742895

Zřizovatel: Statutární město Liberec

Sídlo: Liberec 1, nám. Dr. Edvarda Beneše 1, PSČ: 460 59

Právní postavení: příspěvková organizace

Kontakty:
telefon: 486 162 310
mobil: 702 064 806
E-mail: msmatousova@email.cz
www: www.msmatousova.cz

Školní jídelna:

THP provozní/vedoucí ŠJ: Novotná Eva
e-mail: msmatousova-hospodarka@email.cz

Vypracován podle: RVP PV (2004)

ŠVP aktualizován a schválen pedagogickou radou 30. 8. 2018

Platnost od 1. 9. 2018

Vymezení hlavního účelu činnosti: poskytování předškolní výchovy dětí. Ve spolupráci s rodinou se podílet na uspokojování potřeb dítěte a na rozvoji jeho osobnosti.

Obecná charakteristika mateřské školy:

Mateřská škola se nachází v centru města ve staré secesní vile, která svou povahou a charakterem navozuje rodinné prostředí. Budova odpovídá svým zařízením výchově a vzdělávání předškolních dětí. V rámci zachování rázu budovy byla učiněna výjimka z hygienických pravidel pro sociální zařízení, která byla renovována. Budova je dvoupodlažní. V suterénu a sklepních prostorech je vybudována šatna pro děti a personál mateřské školy. Vzlínající vlhkost z podloží činila tyto prostory značně problémovými, opadávala omítka, vlhkost byla cítit a místy se tvořila na stěnách plíseň, i když byly prostory stále větrány a bylo zabudováno sanační zařízení, které by mělo celý prostor vysoušet. V těchto prostorách je i vysoušeč, který vysouší přebytečnou vlhkost. Celá budova je chráněna zabezpečovacím zařízením. V roce 2012 byl do šatních prostor nainstalován kamerový systém. V přízemí je třída pro 24 dětí, která se skládá z herního prostoru dvou místností a třídy, kde jsou k dispozici stolečky a nábytková sestava na uskladnění hraček. Celý prostor osvětlují velká vitrážová okna, podlaha je kryta novými koberci a podlahovou krytinou z PVC, které byly pokládány v roce 2014. Pro ranní relaxaci a odpočinek, pro pohybové aktivity je tu další místnost, kde je koberec a skříň na výtvarný či jiný materiál. Na tuto místnost navazuje sociální zařízení, které je schváleno pro provoz 27 dětí s výjimkou. V roce 2013 byla v přízemí vybudována i kancelář pro vedoucí školní jídelny a zázemí pro pedagogy a provozní zaměstnance MŠ. Přízemí zdobí velmi hezká a zachovalá hala, která je celá obložená dřevem v secesním stylu a nachází se zde toaleta pro personál. Z této haly vede dřevěné schodiště do prvního patra, kde jsou dvě třídy určené pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Třídy jsou svými podmínkami uzpůsobeny pro děti se skupinovou integrací a vybaveny jsou velmi kvalitními didaktickými pomůckami. Velká okna po obvodu zajišťují dostatek přirozeného denního světla. Děti mají k dispozici hernu a třídu, které jsou z části pokryté koberci a z části, kde jsou stolečky je položeno PVC rekonstrukcí z roku 2014. Na odpolední odpočinek se v hernách rozkládají matrace, děti spí v dětských spacích pytlích, aby se neodkopávaly. Obě třídy mají společné sociální zařízení a halu, která slouží k pohybovým aktivitám. V tomto patře je také administrativní zázemí – kancelář pro ředitelku mateřské školy. Na halu navazuje centrální sklad pomůcek, který je částí využíván k praní a sušení prádla. I na tomto patře jsou toalety pro personál. Celá budova je propojena postranním schodištěm ze suterénu až do prvního patra. Z prvního patra vedou schody na půdu, kde jsou tři velké půdy, které slouží jako sklad pomůcek. Mateřská škola má vlastní školní jídelnu, která prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2017-2018 a nachází se v přízemí budovy. Na kuchyň navazují i sklady potravin a zeleniny, které jsou umístěny ve sklepních chladných prostorách. I přes umístění mateřské školy v centru města je kolem prostorná školní zahrada s herními prvky, které jsou každoročně kontrolovány z hlediska bezpečnosti a prošly celkovou renovací v letech 2013-2018 jako i porosty a travnaté plochy celé zahrady MŠ.

Hlavní cíle vzdělávacího programu

Dlouhodobé cíle ŠVP:

- a) Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli, kamarádské vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, se zaměřením na rozvoj smyslů
- b) Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě, utvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí
- c) Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu
- d) Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty
- e) Zdokonalovat děti v oblasti hudební, tělesné, výtvarné, pracovní, jazykové, literární, matematické a environmentální
- f) Rozvíjet a prohlubovat spoluúčast s rodiči v individuální spolupráci, nabídkou společných akcí, poradenským servisem, vzájemnou komunikací
- g) Efektivně řídit organizaci.
- h) Podporovat sebereflexi všech, kteří ovlivňují práci s dětmi

Plnění cílů se aplikuje v nabídce každodenních činností, které tak tvoří běžný denní řád a jsou součástí třídních vzdělávacích programů, které navazují na školní vzdělávací program.

Principy vzdělávání metody a formy práce

Školní klima, které tvoří příznivá atmosféra, estetické prostředí, citlivý a vnímavý přístup všech dospělých k dětem. V atmosféře rovnosti, důvěry, optimismu, porozumění a spolupráce se děti cítí bezpečně, příjemně, jsou aktivní a mají chuť ke vzdělávacím činnostem.

Spolupráce s rodinou je stavěna na vzájemném partnerství, na důvěře, spolurozhodování a vzájemné zodpovědnosti.

Prožitkové učení je spontánní učení pomocí hry nebo činnosti, ke které je dítě vnitřně motivováno, naladěno a citově ji prožívá. Proto je učení prožitkem velmi efektivní, má hluboký a trvalý dopad.

Integrované bloky a tematické celky (v rozsahu 1-3 měsíců), do nichž učitelky vsazují vzdělávací záměry. Děti vnímají okolní skutečnost v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, možnostem a vzdělávacím potřebám dětí předškolního věku.

Individuální přístup, kdy každé dítě má možnost vyvíjet se a učit se vlastním tempem. Učitelky dítěti nabízejí v různých oblastech pestrou nabídku dle jeho momentálních možností, potřeb a zájmu.

Tradice MŠ, slavnosti, mimořádné dny vytváří hodnotové a vztahové zázemí dětí. V rámci známých tradic se dětem daří prohlubovat vztahy mezi vrstevníky, kamarádství, vnímají svoji individualitu, také sounáležitost se skupinou a mateřskou školou.

- konkrétní třídní vzdělávací programy si budou vypracovávat učitelky s ohledem na Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.
- dle počasí budeme pro děti připravovat polodenní, ale i celodenní výlety.
- budeme zařazovat i vycházky s ekologickými prvky
- rozvíjení nadání dětí budeme uskutečňovat při všech činnostech během dne
- připravujeme aktivity nejen pro děti, ale i pro jejich rodiče.

Formy vzdělávání:

uskutečňují se v průběhu celého dne, při všech činnostech a situacích, které se ve škole naskytanou. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. V průběhu dne se budeme snažit o vyváženost mezi spontánní aktivitou, řízenou činností v menších, či větších skupinách nebo individuální péčí. Vycházíme z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat svět kolem sebe.

Životospráva

- ⑩ Stravování v MŠ zajišťuje školní jídelna, která je součástí mateřské školy. Snažíme se o naplnění plnohodnotné a vyvážené stravy s ohledem na věk dětí. MŠ je zařazena do programu Skutečně zdravá mateřská škola. Splňuje bronzový certifikát.
- ⑩ Kuchařka dodržuje zdravé technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají ve třídách vždy k dispozici po celý den dostatečné množství tekutin (ovocné čaje, vitamínové ovocné šťávy, mošty) v rámci zajištění pitného režimu.
- ⑩ Při zajišťování pitného režimu při pobytu venku na školní zahradě používáme umělohmotné hrnky pro zachování větší bezpečnosti.
- ⑩ Dětem zajišťujeme dostatečný přísun vitamínů ve formě ovoce a zeleniny – každý den. Chtěli bychom dosáhnout i toho, aby si děti mohly z ovoce a zeleniny vybrat, pokud některou zeleninu či ovoce nejedí nebo jsou na ně alergické. V jídelníčku chceme mít dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny, ryby, libové maso, drůbeží nebo králičí maso.
- ⑩ Denní režim byl vypracován tak, aby zajišťoval 3 hodinové intervaly mezi jednotlivými podávanými pokrmy podle zásad zdravé výživy.
- ⑩ V případě jiné organizace dne (exkurze, výlety apod.) je i denní režim flexibilně přizpůsoben potřebám dítěte a dané situaci.
- ⑩ K životosprávě patří i každodenní pobyt dětí venku. Děti ven nebudou chodit jen za velkého mrazu, v případě silného deště či špatných rozptylových podmínek. V těchto situacích jim budou nabízeny takové podněty, aby jim byl zajištěn dostatečný pohyb i v budově MŠ.
- ⑩ V případě příznivého počasí se budou venku organizovat i řízené činnosti a prostor okolo MŠ bude využíván nejen k výukovým programům, ale i k hrám, relaxaci a odpočinku dětí.
- ⑩ Pro spontánní činnosti dětí je zde dostatečné množství tělovýchovných pomůcek – míče, obruče, masážní míče, stuhy, lavičky, žebřiny, rehabilitační chodníčky, disky...
- ⑩ Při pobytu na zahradě mají děti k dispozici tělovýchovné pomůcky, na vycházku si s sebou mohou brát míče, podložky, obruče, kužely...
- ⑩ V případě pěkného počasí si veškerou organizaci dne přesouváme do prostor zahrady MŠ.
- ⑩ Pohybové hry jsou zařazovány během dne jak v budově MŠ, tak i na zahradě či na vycházce.
- ⑩ Při plánování denního režimu dětí v MŠ jsme také mysleli na děti, které mají nižší potřebu spánku, a těm nabízíme jiné aktivity místo odpočinku na lůžku – klidovými aktivitami, které zabezpečí jejich odpočinek – prohlížení časopisů a knih, procvičování jemné motoriky při skládání mozaik či navlékání korálek nebo volné kreslení.
- ⑩ Děti v MŠ nejsou nuceni ke spánku, ani nuceni do jídla či dělání jakékoli činnosti, o kterou nemají zájem. Vždy bude následovat volitelná alternativa, kterou si může samo zvolit.
- ⑩ Snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Samy si budou moci určovat množství jídla, které požadují.
- ⑩ Děti jsou vedeny k samostatnosti a jídlo si přinášet a nadobíjí si odnášejí. U větších dětí bychom chtěli zavést i samostatné nalévání nápojů a třeba i mazání si pečiva pomazánkami.
- ⑩ Pedagogové by se sami měli chovat podle zásad zdravého zdravotního stylu a poskytovat dětem přirozený vzor. Před dětmi pít zdravé nápoje a připomínat důležitost pravidelného pití.

Spoluúčast rodičů

Jedním z nejdůležitějších článků spolupráce jsou rodiče, a to jako partnery. Snažíme se o vstřícnou a odbornou komunikaci, navazování partnerských vztahů s cílem společného působení na vzdělávání dětí. Proto jsme se zapojili do projektu „Rodiče vítáni“, kde jsme během 3 let splnili většinu stanovených kompetencí pro udělení tohoto titulu, na nějž jsme právem hrdi, protože to byla někdy nelehká cesta.

Aktivně se účastníme organizování společných setkání s rodiči, připravuje program, zajišťuje organizaci.

Cílem je co nejvíce otevřít mateřskou školu veřejnosti a „**vtáhnout rodiče dění mateřské školy.**“

Ve vzdělávacím programu naší MŠ vycházíme z přesvědčení, že:

- rodiny jsou hlavními vychovateli svých dětí, mají na výchovu a vývoj svých dětí největší vliv
- rodiče nesou odpovědnost za výchovu a vzdělávání svých dětí, a proto mají právo spolurozhodovat o jeho naplňování
- rodiče a učitelé jsou zákonnými a rovnocennými partnery při vzdělávání dětí, proto mají právo podílet se na výchovných rozhodnutích, která se ho týkají
- chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost
- prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do 1. třídy ZŠ

Desatero pro spolupráci s rodinou:

1. Respektujeme úlohu rodičů
2. Zachováváme důvěrnost a dodržujeme diskrétnost
3. Mluvíme s rodinami o očekáváních, která vůči sobě máme
4. Podněcujeme participaci – účast nebo podílení se na akcích pořádaných pro děti, dáváme rodinám možnost vlastního výběru jejich participace
5. Spolupráce na základě partnerství a vzájemného respektování
6. Uplatňujeme tvůrčí přístup a flexibilitu
7. Usilujeme o zapojení celé rodiny
8. Plánujeme konzultace s rodiči v době, která rodině vyhovuje
9. Zaměřujeme se na silné stránky dítěte i rodiny a používáme pozitivní hodnocení
10. Jsme trpěliví, vstřícní a komunikativní

Podmínky přijímání dětí

Zápis do mateřské školy probíhá v měsíci květnu.

Ředitelka stanoví po dohodě se zřizovatelem termín a dobu podání žádosti o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok a zveřejní je vyvěšením v MŠ a na webu školy.

Od roku 2017 je pro přijímání dětí do MŠ využíván administrativní systém Magistrátu města Liberec, který zaručuje přehledné a spravedlivé podmínky přijímání dětí do MŠ.

V případě nenaplnění kapacity mateřské školy lze dítě zapsat i v průběhu celého roku. Předškolní vzdělávání organizujeme pro děti ve věku zpravidla od 3–6 let. Přednost při přijímání dětí dáváme dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a sourozencům dětí již přijatých do MŠ. Následně vydává ředitelka školy zákonným zástupcům dítěte „Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy“.

Odklad povinné školní docházky:

Není-li dítě po dovršení šestého roku věku tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte, může být dítěti odložen začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

Ukončení předškolního vzdělávání:

Ředitelka školy může po předchozím písemném upozornění oznámeném zákonnému zástupci dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání, jestliže

- dítě se bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
- zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy
- ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení
- zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování (§ 123) ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelkou nebo vedoucí školní jídelny jiný termín úhrady.

Režim dne

Je společný pro všechny třídy.

Je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky.

Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby dětí, aktivity i odpočinek u jednotlivých dětí.

Určené časy jsou přibližné, časový posun v jednotlivých třídách je dán organizačními pravidly, aby měly děti dostatečný prostor pro činnosti ve společných prostorách v klidu a druhá třída je nerušila.

To se týká hlavně přechodu mezi umývárnou a jídelnou.

Konkrétní časy v jednotlivých třídách jsou rozpracovány v Třídních vzdělávacích programech.

- Denní režim je přizpůsoben věku dětí a jejich specifickým potřebám.
- Rodiče mohou po dohodě s učitelkami přivádět děti do MŠ podle svých potřeb a možností a děti si také mohou podle svých možností a potřeby vyzvednout. Vždy po předem sjednané době příchodu či odchodu.
- Denní činnosti vycházejí ze třídních vzdělávacích plánů, které navazují na školní vzdělávací plán a mohou pružně zareagovat na nečekaný podnět či situaci.
- V průběhu dne se pravidelně opakují některé aktivity např. pobyt venku, společné stravování – oběd, pravidelný odpočinek po obědě, který však trvá podle potřeby jednotlivých dětí.
- Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Děti mají dostatek prostoru a času pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit anebo v ní později pokračovat.
- Aktivity dětí jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k aktivitě vlastní a k experimentování, aby se mohly do organizace činností zapojit a aby každé dítě mohlo pracovat svým tempem.
- Snažíme se vytvářet dětem podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, kde se děti mohou realizovat dle svého výběru v malých či velkých skupinkách.
- Dbáme i na soukromí dětí, kdy se mohou uchýlit do klidného koutku či využít možnost soukromí při osobní hygieně.
- Při plánování vycházíme z potřeb a zájmů dětí tak, aby vyhovovaly individuálním potřebám a možnostem dětí.
- Snažíme se o nepřekračování stanovených počtů dětí na jednu třídu a spojování tříd z provozních, či jiných důvodů omezujeme na minimum.

Charakteristika vzdělávacího programu

Cíl: „Mateřská škola s rodinným přístupem, s radostí z pobytu v MŠ, individuálním rozvojem každého jedince, se snahou o nalézání kvalitních lidských hodnot a zdravého životního stylu, s maximální spoluprací s rodinou a návazností na vstup do ZŠ.“

Naším cílem je dovést dítě na konci svého předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přirozenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

Školní vzdělávací program jsme nazvali: **„Matouš a Matylda objevují svět“**

Východiskem pro vzdělávací program naší školy je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání z roku 2014.

Snahou pedagogů školy je vytvořit vzdělávací program školy v souladu s rámcovými cíli RVP PV tak, aby:

- respektoval a rozvíjel přirozenou schopnost dítěte učit se a jeho touhu po poznání okolního světa,
- poskytl dětem informace o postojích, vztazích a hodnotách, na nichž je založena naše společnost.
- umožnil dětem seberealizaci, sebeprosazení, získat sebejistotu, osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost.

Určitým prostředkem k dosažení uvedených cílů (výstupem) je získávání klíčových kompetencí, důležitých pro osobní rozvoj každého dítěte. V předškolním vzdělávání se jedná o položení jistého základu, který bude v dalších vzdělávacích úrovních rozvíjen.

1. kompetence k učení – různými formami motivace, navázáním a udržením očního kontaktu aj. učíme děti se soustředit, získávat elementární poznatky o okolním světě, umět se zeptat na předmět svého zájmu, aktivně hledat odpovědi

2. kompetence k řešení problémů – učíme děti řešit problémy související se známými, popř. opakujícími se situacemi formou hledání, pokusů, experimentů; vedeme je k poznání, že svým aktivním přístupem mohou řadu věcí a jevů ovlivnit, že nejsou pouhými pasivními příjemci

3. kompetence komunikativní – řada dětí v naší mateřské škole má výrazné problémy v komunikaci: často je příčinou zdravotní postižení, někdy nedozrálост CNS; dáváme dětem dostatek příležitostí k řečovému projevu, poskytujeme jim pestrý a správný mluvní vzor, snažíme se o bohatost vnitřní řeči, obsahové stránky (nejen expresivní složky) komunikace

4. kompetence sociální a personální – učíme děti odpovídat za svoje jednání (starší děti si samy vytvářejí pravidla soužití ve třídě), podporujeme dětská přátelství, vedeme je k ohleduplnosti k druhým, pomoci slabším; snažíme se jim zprostředkovat zkušenost, že každý je něčím výjimečný, pro druhé potřebný a důležitý; děti jsou vedeny k umění o pomoc-

kontakt požádat i pomoc-kontakt srozumitelně odmítnout, mají příležitost vyzkoušet si „říct ne“ – respektovat a být respektován; formou návštěv obchodu, pošty, využívání MHD a dalších se děti učí pohybovat a přiměřeně reagovat v běžných společenských situacích

5. kompetence činnosti a občanské – učíme děti hrát si nejen vedle sebe, ale spolu, vytvářet a rozvíjet hru, vzájemně respektovat své role; dětem dáváme příležitost pocítit příjemné důsledky z aktivity a činnosti, posilujeme jejich aktivní přístup k okolnímu dění; seznamujeme děti se skutečností, že lhostejnost, nevšímavost a pohodlnost mají rovněž nepříznivé důsledky.

Volbu metod a výchovných postupů zcela přizpůsobujeme individuálním potřebám a možnostem dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Za účelem dosažení stanovených cílů používáme tyto prostředky, formy a metody práce:

- ▶ **hru** jako dominantní činnost dítěte předškolního věku,
- ▶ **individuální přístup** s ohledem na specifické možnosti každého dítěte, vč. podporování a rozvíjení talentovaných dětí,
- ▶ **speciálně pedagogické metody** – reedukaci, kompenzaci a rehabilitaci, využití speciálních rehabilitačních pomůcek a didaktických materiálů,
- ▶ **zachování integračního prostředí** nevyjímaje děti z různého sociokulturního prostředí,
- ▶ **spolupráci s rodiči** – rodičovské schůzky, řízené rozhovory, neformální kontakty, společné aktivity, besídky,
- ▶ **spolupráci s pracovníky SPC, PPP,**
- ▶ **spolupráci s dalšími odborníky a organizacemi** tuzemskými i zahraničními,
- ▶ **zkušenosti a vysokou odbornost** pedagogického personálu.

Vychází z RVP PV – dílčí cíle a výstupy v pěti oblastech:

1. biologické
2. psychologické
3. interpersonální
4. sociálně-kulturní
5. environmentální

- Matouš (kluk – hadrová panenka) provází děti celým školním rokem a učí je poznávat vše potřebné.
- Na základě podnětů od dětí dostal během prvního roku kamarádku Matyldu, která je mu poradkyní, kamarádkou a spolupracovnicí.
- Témata jsou rozdělena do čtyř ročních období – podzim, zima, jaro a léto.
- Jsou dětem srozumitelná, přirozená a hlavně blízká.
- Na tato témata navazují podtémata, která jsou odvozena od typických projevů počasí, svátků, které oslavujeme, činností, které provozujeme.
- Každé téma je rozpracováno do týdenních, dvoutýdenních podtémat či projektů, která na sebe nenásilnou formou přirozeně navazují.
- Do programu též zařazujeme ekologické projekty, vycházky, kulturní akce či oslavy svátků v MŠ.

Témata školního vzdělávacího programu

1. integrovaný blok

Matouš jde do školky (září)

Pravidla naší třídy

Matouš a jeho kamarádi

Matoušův poznává své tělo

Matouš a rodina

- To jsem já – jméno, značka, jak vypadám, co mám rád...
 - To jsou moji kamarádi – Kdo je to? Co dělá? Jak vypadá? Co má rád? Jakou má značku? Co má na sobě?
 - To je moje rodina – Máma, táta, děda, babička, sestra, bratr, ostatní příbuzní...
-

2. integrovaný blok

Matouš a podzimní čarování (říjen, listopad)

Matouš se umí oblékat

Matouš a podzimní příroda

Matouš a barvičky

- Jak se obléknout na podzim? Jakou barvu rád nosíš? Z čeho je vyrobený svetr...? Kolik má košile knoflíků? Umíš zapnout pásek, zip, knoflíky, patenty...?
 - Co se dá všechno vyrobit z přírodních materiálů? Z čeho jsou věci kolem nás?
 - Barvy a jejich odstíny – Co je to? Jakou to má barvu? Najdi podobný předmět, porovnej dvě barvy, přiřaď...
-

3. integrovaný blok

Matouš a zimní království (prosinec, leden, únor)

Matouš a zvířata v zimě

Matouš čeká na Vánoce

Matouš a karneval

Matouš a vitamíny

Matouš se připravuje na školu

- Jak se postaráme o zvířata v zimě? Která žijí s lidmi, která v lese, která v ZOO, v přírodě, na poli...
- Vánoční zvyky, příprava na Vánoce, pečeme vánoční cukroví, zpíváme koledy, vyrábíme dárky...
- Masopustní a karnevalové masky a kostýmy, klaun – geometrické tvary, barvy...

- Jídlo, zdravý životní styl, vitamíny... Co mi chutná? Jak to chutná? Prevence proti úrazům a nemocem, první pomoc...
- Znalost čísel, početní operace, symboly, písmena, jazyková příprava, sluchové, zrakové hry, grafomotorika, rytmizace, obrázkové čtení, vyprávění, popis...

.....

4. integrovaný blok

Matouš a jarní probouzení (březen, duben, květen)

Co dělá Matouš celý den

Matouš si zařizuje pokojíček

Matouš ve městě, na vesnici

Matouš slaví Velikonoce

Matouš má rád pohádky

Maminka má svátek

- Denní činnosti, pojmenování částí dne, popis obrázku, pantomima...
- Polytechnická výchova, pojmenování – nábytek, hračky, počet, materiály, výroba 3D modelu, práce s různými materiály...
- Město a vesnice, budovy, mosty, řeky, doprava, kultura, stromy, keře, rostliny...
- Oslavy svátků jara, výzdoba, realizace jarmarku, koledy, zvyky...
- Pohádky – vyprávění, popis, obrázkové čtení, dramatizace, výroba kostýmů, návštěva divadla, kina...
- Výroba dárku pro maminku, nácvič písní, básniček, dramatizace, hudebně-pohybové činnosti...

.....

5. integrovaný blok

Matouš a letní radovánky (červen, červenec, srpen)

Matouš slaví svátek dětí

Matouš se loučí se školáky

Matouš pozoruje přírodu a počasí

- Příprava oslav Dne dětí, soutěže, sportovní aktivity...
- Rozloučení se školáky – pasování, soutěže, hry, příprava programu pro rodiče
- Jaké je počasí? Změny v přírodě? Znaky ročních období, oblékání, sporty, oslavy během roku...

.....

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zařazování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) využíváme možnosti jejich umístění do dvou tříd, které jsou prostorově a materiálně k tomuto účelu vybaveny. Všechny děti jsou pod dohledem speciálního pedagoga ve speciální třídě, mají k dispozici i asistenta pedagoga. V případě přijetí těchto dětí budeme postupovat podle zákona § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů, za dodržování podmínek vzdělávání stanovených v RVP, a to vždy po dohodě s rodiči.

Dítě se SVP je osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření spočívají:

- poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení
- úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a pedagogické péče, vč. zabezpečení speciálně pedagogické péče
- použití kompenzačních pomůcek, podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů
- úprava očekávaných výstupů vzdělávání
- vzdělávání podle IVP
- využití asistenta pedagoga
- stavební a technické úpravy prostor

Při zajišťování podpůrných opatření II. - V. stupně postupuje v souladu s § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.:

pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím plánu pedagogické podpory nebyla dostačující, požádáme zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů;

škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ (udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce) doporučená podpůrná opatření; nejzazší doba pro zahájení poskytování PO je 4 měsíce;

není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.

Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ;

škola ve spolupráci se ŠPZ, dítětem a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření;

v doporučení ke vzdělávání dítěte je uvedena délka jeho platnosti, včetně předpokládané kontroly;

shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

V případě, kdy jsou na návrh ŠPZ dětem poskytována podpůrná opatření formou pomoci dalších pedagogických pracovníků (asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka nebo speciálního pedagoga) vychází školské poradenské zařízení zejména z náročnosti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dále také z počtu dětí například pokud školka nemůže snižovat počty dětí v souladu s ustanovením § 17 vyhlášky č. 27/2016 Sb.;

ve třídě mohou vykonávat pedagogickou činnost souběžně nejvýše 4 pedagogičtí pracovníci.

Pokud zákonní zástupci dítěte neposkytují součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření nebo se škola domnívá, že postupují v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, usiluje škola o zajištění nápravy.

V případě, kdy tyto kroky nestačí, zváží komunikaci a případnou spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Obecné zásady a cíle vzdělávání dětí se SVP

Rovný přístup ke vzdělání bez jakékoli diskriminace, zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce, vzájemná úcta, respekt, solidarita a důstojnost a všeobecný rozvoj osobnosti s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní hodnoty.

MŠ Matoušova má 2 speciální třídu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

V současné době jsou děti se SVP v naší mateřské škole zařazeny do tříd Berušek a Sluníček. V těchto třídách jsou zařazeny děti, u nichž byly SVP zjištěny na základě speciálně pedagogického, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, nebo odborným zdravotnickým pracovištěm s tím, že výsledné doporučení vystavuje školské poradenské zařízení.

Zařazení je podmíněno souhlasem zákonných zástupců dítěte.

Pravidla tříd

1. Dospělým říkáme „**Dobrý den**“ a „**Nashledanou**“
2. Používáme kouzelná slovíčka, co otvírají srdíčka – **Prosím**
a Děkuji
3. **Nasloucháme**, když někdo jiný mluví
4. Všichni jsou **kamarádi** – chováme se k sobě hezky
5. Když se nám něco nelíbí, **říkáme to**
6. Mluvíme na sebe mírně a klidně – **nekřičíme**
7. Ruce slouží k **pohlazení**
8. Snažíme se, aby nám bylo spolu krásně a zažily jsme
společně zábavu, poučení a radost

POVÍDÁNKY – je skupinová logopedická prevence

1.1 Charakteristika, obsah cvičení:

Povídánky jsou činnosti skupinové. Děti se naučí některé techniky dýchání, hry a říkadla. Soustředíme se zejména na posílení školní zralosti dětí, jejich připravenost na čtení, psaní.

Obsah cvičení: (motivace, sluchové hry, dechová cvičení, gymnastika mluvidel, rytmizace slov, říkadel, rozpočítadel, grafomotorika, práce s „Bzučákem“, s logopedickým zrcadlem)

Pomůcky: Logopedické pexeso, obrázky, omalovánky, bzučák, logopedické zrcadlo, pracovní listy, obrázkové knihy, rytmické nástroje, výtvarný materiál, Čtveřice obrázků....

1.2 Organizace časová:

Logopedická preventivní péče je zpracována dle potřeb vycházejících ze ŠVP dále promítnutá do TVP, prováděna denně při spontánních činnostech ranních i odpoledních, je součástí ranního kruhu i řízené činnosti. Práce se skupinou dětí bude probíhat cca 15–20 minut.

1.3 Organizace prostorová:

Povídánky bude učitelka (absolventka kurzu pro logopedickou prevenci nebo speciální pedagog) provádět s vybranou skupinou dětí v herně.

1.4 Nabídka činností, rámcová osnova:

1. **Motivace** (navození zájmu, příběh)
2. **Sluchové hry** (zvuky zvířat, zvuky známých činností)
3. **Dechová cvičení**
4. **Artikulační cvičení** (procvičení jazyka, horní čelist, dolní čelist, měkkého patra)
5. **Rytmizace slov, říkadel, rozpočítadel** (rytmizace písní, slov, říkadel, jmen, názvů, určování a rozlišení délky tónu, grafický záznam, práce s „Bzučákem“)
7. **Grafomotorika** (využití různě velikých formátů papíru, tabule, výtvarných pomůcek)
6. **Použité pomůcky:** (logopedické pexeso, obrázky, omalovánky, bzučák, logopedické zrcadlo, pracovní listy, obrázkové knihy, rytmické nástroje, výtvarný materiál, Čtveřice obrázků...)

ŘÍKEJ SI SE MNOU – je logopedická prevence individuální

Charakteristika:

V každoroční běžné praxi provádíme na začátku školního roku záznamy z pozorování a na základě individuálních pohovorů s rodiči a jejich požadavků sestavujeme s dětmi stručný individuální plán, jehož součástí je i logopedická prevence. Na základě průzkumu zájmu rodičů a logopedické diagnostiky provedené logopedkou, kromě skupinové prevence Povídánky, provádíme jednoduchá cvičení na úrovni logopedické prevence a to přednostně s dětmi s odloženou školní docházkou a s dětmi předškolními. Toto je záležitostí individuálních chvil v průběhu dne a dále pak plánovaně v individuální práci s dítětem. Této činnosti předchází diagnostika-supervize logopedkou a těsná spolupráce s pedagogickou pracovnící, provádějící logopedickou prevenci. Cvičební materiál volíme takový, abychom co nejdříve zvládli vadnou výslovnost hlásky. Vyvozenou hlásku vřazujeme do krátkých a artikulačně snadných slov, v nichž se kromě nacvičované hlásky nevyskytuje

žádná z hlásek, jež dítě dosud nedovede vyslovit. Pokud hlásku neprocvičíme ve větách a neupevníme ji v běžné řeči, nezačneme s výcvikem další nesprávně tvořené hlásky. Využijeme co nejvíce běžné řeči a lehkých říkanek.

Pedagogický záměr:

Záměrem je individuální plánovanou preventivní prací pomoci dětem k všestrannému rozvoji a kvalitní připravenosti na vstup do 1. třídy základní školy (logopedickou diagnostiku a kontrolu provádí logopedka)

Individuální vzdělávací plán, dílčí cíle

Individuální plán pro dítě je vypracován na základě pozorování, epizodických záznamů, pohovoru s rodiči, jejich zájmu o individuální práci s dítětem, písemného souhlasu, diagnostiky logopedem

Osnova:

1. Úvodní rozhovor
2. Sluchové hra
2. Dechové cvičení
3. Gymnastika mluvidel
4. Procvičování a upevňování hlásky vyvozené logopedem
5. Závěr, doporučení

Poslání školního vzdělávacího programu

- zdravé, veselé a spokojené dítě
- Matouš (loutka kluka) děti provází celým školním rokem a všemi tématy integrovaných bloků, které ŠVP obsahuje
- Matouš je pro děti předobrazem slušných dětí, kamarádů, se všemi kladnými, ale i zápornými vlastnostmi, které se děti učí odhalovat, obhajovat, napravovat, s dětmi se učí, poznává svět kolem sebe, ale i sebe sama, své přátele, kamarády, rodinu, svět zvířat, učí je tvořit, seznamovat s přírodou, zpívat, cvičit, připravují je na školu. Rozdává dobrou náladu, lásku a porozumění nejen mezi dětmi, ale i mezi personálem
- témata jsou sestavena tak, aby Matouš dětem nabídl dostatek příležitostí k učení a k poznávání formou kompetencí (činností), aby se děti setkávaly s hodnotami a vnímaly vše vlastním prožitky
- nezapomínáme ani na dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření
- poznávací aktivity vnímáme jako hru, kterou vyvoláváme kladné emoce a city u dětí
- Matouš dětem i jejich rodičům nabízí i spolupráci během školního roku, podílí se na vytvoření společných pravidel a jejich dodržování a také na vytváření společenských hodnot
- Matouš je dítě, které upřednostňuje především rodinnou výchovu a rodinu řadí na první místo, děti poznávají lásku a cit
- Matouš pro děti vytváří bohaté a podnětné prostředí a dává jim podněty k novým zážitkům nejenom z hlediska racionálního, ale i emocionálního
- domnívá se, že předškolní dítě vede k pochopení spíše cit než rozum
- chápe vzdělávání pro děti jako činnost přirozenou a pro pedagoga spíše cílenou

- jádro vzdělávání neleží v řízených činnostech, ale ve všem, co se v mateřské škole děje
- děti si odnáší kompetence, ne splněné úkoly
- ve středu zájmu našeho protagonisty je dítě samotné s jeho prožitky
- směřujeme je k porozumění dítěte, k respektování jeho osobnosti, projevení lásky a trpělivosti, a především přijetí dítěte takového jaké je
- přesouvá roli dospělého do roviny partnerství a svou veselostí podporuje psychický a tělesný rozvoj
- veselé a zdravé dítě se naučí nějakým způsobem řešit problémy, nebude si nic dělat ze špatné nálady, úrazu či jiné nehody
- děti se učí se svým novým kamarádem chápat význam i nutnost společných pravidel a dohod pro jejich rozvoj osobnosti a formování jejich mravních a morálních postojů
- vzdělávání má tak podobu hry a zábavy, čímž se snažíme probouzet u dětí aktivní zájem o činnosti, chuť dívat se okolo sebe, naslouchat, pozorovat a objevovat ještě nepoznané

Vzdělávací obsah ŠVP:

U předškolních dětí rozvíjíme průběžně jejich schopnosti pro další vzdělávání. Cílem je získat dovednosti, kterými dítě při odchodu z MŠ disponuje. To se děje jak ve vzdělávání průběžném, v integrovaných blocích nebo ve speciálních vzdělávacích programech.

1) Průběžné vzdělávání

- prostředí, které dítě obklopuje
- orientuje se v budově, v okolí MŠ
- uvědomuje si estetickou stránku okolního prostředí – interiér i exteriér MŠ
- umí si osvojit řád a systém, který se vztahuje ke společnému zařízení – organizační řád
- umí se dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví svého i ostatních

kontakty s dospělými

- umí komunikovat se zaměstnanci MŠ
- seznamuje se s rodiči ostatních dětí
- učí se společenskému chování a přijímá jeho pravidla – zdravení, poděkování
- uznává přirozené autority, kterým se umí podřídit

kontakty s vrstevníky

- umí se začlenit do skupiny – poprosí, poděkuje, omluví se
- pozoruje odlišnosti své i ostatních dětí
- uvědomuje si, že je součástí skupiny – neupřednostňuje svůj vlastní zájem
- dodržuje stanovená pravidla třídy, napodobování vzorů chování, jednání a dovedností

učí se vzájemně komunikovat s ostatními

- projevuje zájem o aktivity, které MŠ nabízí
- umí usměrňovat své nálady a emoce
- zajímá se o ochranu životního prostředí

péče o vlastní osobu

- zvládá osobní hygienu

- učí se sebe-obsluže – knoflíky, zipy, uzly, kličky, učesání
- dodržuje pravidla slušného stolování
- ochutnává nové, a ještě nepoznané pokrmy
- poznává odlišnosti obou pohlaví
- seznamuje se s bezpečností při práci, při manipulaci s předměty
- získává základy bezpečného chování v dopravě

pohybové aktivity

- podporujeme přirozený spontánní pohyb
- zvyšuje si svou fyzickou výdrž delšími procházkami a výlety
- upevňuje si správné držení těla
- zdokonaluje se v dovednostech hrubé motoriky
- umí střídat aktivitu s odpočinkem
- učí se správně dýchat a relaxovat
- zlepšuje si svou jemnou motoriku
- rozvíjí své grafické dovednosti
- učí se objektivně hodnotit výkony své i ostatních

hra a práce

- umí se rozhodnout pro vlastní výběr činnosti
- zvládá nové techniky a manipulaci s předměty a materiály
- učí se setrvat u své práce a dokončit již započatou práci
- učí se ohleduplnosti k ostatním
- seznamuje se se společenskými a pohybovými hrami, která mají určitá pravidla
- zvládá třídění, vkládání, uspořádání, seskupování, rozkládání
- učí se vybírat knihy podle svého zájmu
- zachovává respekt nejen k práci své a ostatních
- udržuje čistotu kolem sebe, umí dodržovat pořádek

speciální dovednosti

- začíná vnímat pravidelnost denního rytmu
- hledá alternativy řešení
- prohlubuje své soustředění při poslechu, tvůrčí práci...
- buduje a reguluje své zdravé sebevědomí
- snaží se o své sebehodnocení
- poznává kvalitní hodnoty člověka
- uvědomuje si morální a společenské hodnoty

zdraví

- pečuje o své zdraví – pobyt venku
- pobyt venku dle počasí až 2 hodiny
- v letním období se výchovné činnosti přesouvají ven
- mimo areál MŠ dodržuje bezpečnost svou i svých kamarádů
- dbá na vhodné oblečení – ve třídě lehké, venku přiměřené počasí – holínky, pláštěnka
- pobývá v čistých a větraných místnostech s odpovídající teplotou (do 21°C)
- pravidelně relaxuje a odpočívá po obědě
- dodržuje hygienu na WC a v umývárně, pravidelně si čistí zuby
- smrká do papírových kapesníčků, které vyhazuje do koše
-

2) Integrované bloky

- základní charakteristika – rok v pěti barevných blocích
- hlavní cíle, jejichž naplnění považujeme za výstupy
- činnosti a náměty

3) Speciální vzdělávací programy

- grafomotorika – Metoda dobrého startu
- jazyková a literární příprava – předčtenářské dovednosti + Trénink jazykových schopností podle D. B. Elkonina
- logopedická prevence – Povídky
- Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování
- Matouš a Matylda poznávají svět

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.